არსებითი სახელი -A Noun

არსებითი სახელის კითხვებია: ვინ? რა?

A noun is a part of speech that denotes aa person, place, thing, or idea. A noun is a word that typically answers the questions "who?" and "what?"

- Who? refers to human beings only.
- What? refers to all other beings living things and objects.

306? Who? (living things, humans)	რა? What? (living things and objects)
დედა	ჩანთა
მამა	მაგიდა
ქალი	მაღლი
ბავშვი	ძროხა

There are the following categories of nouns:

- Living nouns ქალი, კაცი, ძაღლი, ძროხა...
- Things **ჩანთა, სახლი, ოთახი, მაგიდა...**
- Concrete nouns კაცი, ქალი, სკამი, ყვავილი...
- Abstract nouns სიცოცხლე, სილამაზე, სიკეთე...
- Proper names ანა, სალომე, გიორგი, ლუკა, თბილისი...
- Common nouns სკამი, მაგიდა, სახლი, სტუდენტი...
- Collective nouns ხალხი, არმია, ფარა...
- Names of substances წყალი, ღვინო, ოქრო, ვერცხლი...

ბრუნვა და არსებითი სახელის ბრუნება Cases and Declension of Georgian Nouns

In the Georgian language, nouns undergo inflectional changes known as cases. There are seven noun cases, each indicating a different grammatical function. The cases are indicated by suffixes (case markers) attached to the base of the noun. In Georgian, the base of the word ends in a consonant or a vowel, and they are declined accordingly. In the სახელობითი nominative case, nouns with a consonant base, attach a suffix -0, and those with a vowel base have none.

The table below shows noun declension patterns and the functions of suffixes:

Noun Cases in	Case Questions	Suffix	Example	Function
Georgian				
Nominative	ვინ? რა?	0,	კაც-ი, ჩანთა	Subject, object
სახელობითი			დავით-ი, ანა	
Ergative	ვინ? რა?	-მა,	კაც-მა, ჩანთა-მ	Subject
მოთხრობითი		-9	დავით-მა, ანა-მ	
Dative	ვის? რას?	-ს	კაც-ს, ჩანთა-ს	Subject, object
მიცემითი			დავით-ს, ანა-ს	
Genitive	ვისი? რისი?	-ის,	კაც-ის, ჩანთ-ის, წყარო-ს(ი)	Possession
ნათესაობითი		-ს	დავით-ის, ანა-ს(ი)	
Instrumental	რით?	-ით,	კაც-ით, ჩანთ-ით, წყარო-თი	Instrument,
მოქმედებითი		-თი	დავით-ით, ანა-თი	expression of
			, -	time.
Adverbial	რად?	-ად,	კაც-ად, ჩანთ-ად, წყარო-დ	State, condition,
ვითარებითი		-œ	დავით-ად, ანა-დ	transformation
Vocative	ვინ? რა?	-m, -3	კაც-ო, ჩანთა-ვ, წყარო-ვ	Form of address
წოდებითი			დავით! ანა!	

Examples:

- ეს არის *სტუდენტი.* (This is a student.)
- *სტუდენტმა* დაწერა *ტექსტი.* (The student wrote the text.)
- *bტუდენტი* სვამს *ყავას*. (The student is drinking coffee.)
- ეს არის *სტუდენტის წიგნი.* (This is student's book.)
- *ໄດ້ງາງດາວັດ ດັ່ງໆໄປປ່າ* ຖືງຄົປ *ສູ່ຈວົງໄດ້ດວ*ດ. (Student is writing the text by pencil.)
- ნანა მუშაობს მასწავლებლად. (Nana works as a teacher.)
- ბატონო დავით, გამარჯობა! (Mister David, hello!)

Plural of Nouns

In Georgian, the plural number is expressed by the -9δ suffix. The -9δ is attached to the base, and then the case marker of the noun follows. In modern Georgian, the old plural forms are still used in several expressions.

ქალთა დღე = ქალების დღე (The Women's day),

სტუდენტთა კავშირი = სტუდენტების კავშირი (Students' union)...

Case Forms	plural	plural	Old form of plural
	(კაც-ი)	(ჩანთა)	
Nominative	კაც-ებ-ი	ჩანთ-ეზ-ი	კაც-ნ-ი
სახელობითი			
Ergative	კაც-ებ-მა	ჩანთ-ებ-მა	კაც-თა
მოთხრობითი			
Dative	კაც-ებ-ს	ჩანთ-ებ-მა	კაც-თა
მიცემითი			
Genitive	კაც-ებ-ის	ჩანთ-ეზ-ს	კაც-თა
ნათესაობითი			
Instrumental	კაც-ებ-ით	ჩანთ-ეზ-ის	
მოქმედეზითი			
Adverbial	კაც-ებ-ად	ჩანთ-ეზ-ით	
ვითარებითი			
Vocative	კაც-ებ-ო	ჩანთ-ებ-ო	კაც-ნ-ო
წოდებითი			

Declension of a noun with a consonant base

Nouns that end with the following syllables: s_{∞} , s_{0} , s

ბრუნვა- case	სტუმარი - guest	ყურბენი - grapes	საპონი - soap
Nominative	სტუმარ-ი	ყურბენ-ი	საპონ-ი
სახელობითი			
Ergative	სტუმარ-მა	ყურბენ-მა	საპონ-მა
მოთხრობითი			
Dative მიცემითი	სტუმარ-ს	ყურბენ-ს	საპონ-ს
Genitive	სტუმრ-ის	ყურმნ-ის	საპნ-ის
ნათესაობითი			
Instrumental	სტუმრ-ით	ყურმნ-ით	საპნ-ით
მოქმედებითი			
Adverbial	სტუმრ-ად	ყურმნ-ად	საპნ-ად
ვითარეზითი			
Vocative წოდებითი	სტუმარ-ო	ყურბენ-ო	საპონ-ო

ბრუნვა- case	სტუმარი - guest	მეგობარი - friend	ფოთოლი - leaf
	სტუმრები - guests	მეგობრები - friends	ფოთლები - leaves
Nominative	სტუმრ -ებ-ი	მეგობრ -ებ-ი	ფოთლ -ებ-ი
სახელობითი			
Ergative	სტუმრ -ებ-მა	მეგობრ -ებ-მა	ფოთლ -ებ-მა
მოთხრობითი			
Dative მიცემითი	სტუმრ -ებ-ს	მეგობრ -ებ-ს	ფოთლ -ებ-ს
Genitive	სტუმრ -ებ-ის	მეგობრ -ებ-ის	ფოთლ -ებ-ის
ნათესაობითი			
Instrumental	სტუმრ -ებ-ით	მეგობრ -ებ-ით	ფოთლ -ებ-ით
მოქმედებითი			
Adverbial	სტუმრ -ებ-ად	ყურბნ -ად	ფოთლ -ებ-ად
ვითარებითი	,		,
Vocative წოდებითი	სტუმრ -ებ-ო	მეგობრ -ებ-ო	ფოთლ -ებ-ო

Declension of nouns with a vowel base

The - α case marker for the nominative case is not used for nouns with a vowel base. Elision of last - α and - α vowels occurs in genitive and adverbial cases. In plural, elision of - α vowel occurs, and the - α vowel is retained.

ბრუნვა- case	დედა - mother	დედები - mothers	ხე - tree	ხეები - trees
Nominative	დედა	დედ -ებ-ი	ხე	ხე-ებ-ი
სახელობითი				
Ergative	დედა-მ	დედ -ებ-მა	ხე-მ	ხე-ებ-მა
მოთხრობითი				
Dative	დედა-ს	დედ -ებ-ს	ხე-ს	ხე-ებ-ს
მიცემითი				
Genitive	დედ-ის	დედ -ებ-ის	ხ-ის	ხე-ებ-ის
ნათესაობითი				
Instrumental	დედ-ით	დედ -ებ-ით	ზ-ით	ხე-ებ-ით
მოქმედებითი				
Adverbial	დედა-დ	დედ -ებ-ად	ხე-დ	ხე-ებ-ად
ვითარებითი				
Vocative	დედა-ო/ვ	დედ -ებ-ო	ხე-ო/ვ	ხე-ებ-ო
წოდებითი				

Declension in nouns ending with -m and -m vowels does not omit the base vowel, but changes the case marker.

ბრუნვა -case	ყაყაჩო - poppy	ყაყაჩოები	ბუ - owl	ჩაი - tea
Nominative	ყაყაჩო	ყაყაჩო-ებ-ი	ბუ	ჩაი
სახელობითი				
Ergative	ყაყაჩო-მ	ყაყაჩო-ებ-მა	ბუ- მ	ჩაი- მ
მოთხრობითი				
Dative	ყაყაჩო- ს	ყაყაჩო-ებ-ს	ბუ- ს	ჩაი- ს
მიცემითი				
Genitive	ყაყაჩო- სი	ყაყაჩო-ებ-ის	ბუ-ს	ჩაი- ს
ნათესაობითი				
Instrumental	ყაყაჩო- თი	ყაყაჩო-ებ-ით	ბუ- თი	ჩაი- თ
მოქმედებითი				
Adverbial	ყაყაჩო- დ	ყაყაჩო-ებ-ად	ბუ- დ	ჩაი- დ
ვითარებითი				
Vocative	ყაყაჩო-ვ	ყაყაჩო-ებ-ო	ბუ-ო	[ჩაი-ვ]
წოდებითი				

Only several nouns omit two base vowels:

ფანჯარა (window) - ფანჯრის, ფანჯრით, ფანჯრად, ფანჯრები.

ქვეყანა (country) - ქვეყნის, ქვეყნით, ქვეყნად, ქვეყნები.

პეპელა (butterfly) - პეპლის, პეპლით, პეპლად, პეპლები.

ქარხანა (factory) - ქარხნის, ქარხნით, ქარხნად, ქარხნები.

Declension of Proper Names

Georgian language has a special way to decline proper names. Some proper names have a vowel base and others have a consonant base:

Consonant base names		Vowel base names	
Men's names	Women's names	Men's names	Women's names
დავით-ი	მარიამ-ი	გიორგი	ანი
ზურაბ-ი	თამარ-ი	აკაკი	ია
ლევან-ი	ქეთევან-ი	დაჩი	ნათია
გურამ-ი	რუსუდან-ი	ირაკლი	ანასტასია
ამირან-ი	ნესტან-ი	ვალერი	მაია
არჩილ-ი	ეთერ-ი	ბექა	გვანცა
ანზორ-ი	დარეჯან-ი	დემნა	ლელა
ბაკურ-ი		χ sds	მანანა
ნოდარ-ი		კობა	ხათუნა
ვახტანგ-ი		დემეტრე	ელენე
თამაზ-ი		ერეკლე	სალომე
მალხაზ-ი		ვანო	ნინო
იაკობ-ი		დუდუ	კატო

- Proper names never lose their vowels in declension;
- Proper names never take a plural form;
- In the vocative case, proper names are used in their base form. (no case marker is applied).

Vocative case (form of address)				
Consonant	base names	Vowel ba	ase names	
Men's names	Women's names	Men's names	Women's names	
დავით	მარიამ	გიორგი	ანი	
ზურაბ	თამარ	აკაკი	ია	
ლევან	ქეთევან	დაჩი	ნათია	
გურამ	რუსუდან	ირაკლი	ანასტასია	
ამირან	ნესტან	ვალერი	მაია	
არჩილ	ეთერ	ბექა	გვანცა	
ანზორ	დარეჯან	დემნა	ლელა	
ზაკურ		χ sds	მანანა	
ნოდარ		კობა	ხათუნა	
ვახტანგ		დემეტრე	ელენე	
თამაზ		ერეკლე	სალომე	
მალხაზ		ვანო	ნინო	
იაკობ-ი		დუდუ	კატო	
ბატონო დავით!	ქალბატონო მარიამ!	ბატონო გიორგი!	ქალბატონო ანი!	

	Case	Consonant base	Vowel base	Vowel base	Vowel base
--	------	----------------	------------	------------	------------

Nominative	დავით-ი	მარიამ- ი	გიორგი	სალომე
სახელობითი				
Ergative	დავით- მა	მარიამ- მა	გიორგი-მ	სალომე- მ
მოთხრობითი				
Dative	დავით-ს	მაიამ- ს	გიორგი-ს	სალომე- ს
მიცემითი				
Genitive	დავით- ის	მარიამ- ის	გიორგი- ს(ი)	სალომე- ს(ი)
ნათესაობითი				
Instrumental	დავით- ით	მარიამ- ით	გიორგი- თი	სალომე- თი
მოქმედებითი				
Adverbial	დავით- ად	მარიამ- ად	გიორგი- დ	სალომედ- დ
ვითარებითი				
Vocative	დავით	მარიამ	გიორგი	სალომე
წოდებითი				

- დავითი არის თამარის მმა. David is Tamar's brother.
- დავითმა იცის ინგლისური ენა.
 David speaks English.
- დავითს ჰყავს ერთი და. David has one sister.
- დავითის და არის თამარი. David's sister is Tamar.
- დავითით ჩვენ ძალიან ვამაყობთ.
 We are very proud of David.
- დავით, სად არის თამარი? David, where is Tamar?

- სალომე არის ანას და. Salome is Anna's sister.
- სალომემ იცის გერმანული ენა.
 Salome speaks German.
- სალომეს ჰყავს ერთი და. Salome has one sister.
- სალომეს და არის ანა. Salome's sister is Anna.
- სალომეთი ჩვენ ძალიან ვამაყობთ.
 We are very proud of Salome.
- სალომე, სად არის ანა? Salome, where is Anna?

Most Georgian surnames have the following endings: -შვილი, -მე, -ურ, -ელ, -ია, უა, -ვა, იანი...

Case	Consonant base	Vowel base	Vowel base	Vowel base
Nominative	იაშვილ- ი	აზაშიძე	ბექაურ- ი	გაგუა
სახელობითი				
Ergative	იაშვილ- მა	აზაშიძე- მ	ბექაურ- მა	გაგუა-მ
მოთხრობითი				
Dative	იაშვილ- ს	აბაშიძე- ს	ბექაურ- ს	გაგუა- ს
მიცემითი				
Genitive	იაშვილ- ის	აბაშიძ-ის	ბექაურ- ის	გაგუა- სი
ნათესაობითი				
Instrumental	იაშვილ- ით	აბაშიძ-ით	ბექაურ- ით	გაგუა- თი
მოქმედებითი				
Adverbial	იაშვილ- ად	აბაშიძე- დ	ბექაურ- ად	გაგუა- დ
ვითარებითი				
Vocative	იაშვილ- ო	აზაშიძე-(ვ)	ბექაურ- ო	გაგუა-(ვ)
წოდებითი				

When the first and last name are declined together, inflections apply to the last name only, while the first name remains unchanged and is presented as the base:

Case	Consonant base	Vowel base
Nominative	ლევან ქართველიშვილ- ი	ნათია ბერულავა
სახელობითი		
Ergative	ლევან ქართველიშვილ- მა	ნათია ბერულავა- მ
მოთხრობითი		
Dative	ლევან ქართველიშვილ- ს	ნათია ბერულავა- ს
მიცემითი		
Genitive	ლევან ქართველიშვილ- ის	ნათია ბერულავა- სი
ნათესაოზითი		
Instrumental	ლევან ქართველიშვილ- ით	ნათია ბერულავა- თი
მოქმედებითი		
Adverbial	ლევან ქართველიშვილ- ად	ნათია ბერულავა- დ
ვითარებითი		
Vocative	ლევან ქართველიშვილ- ო	ნათია ბერულავა
წოდებითი		